

115/1 FUGLEVÅGVASSDRAGET

FYLKE: Møre & Romsdal

Kommune: Smøla

Nedbørfelt: 27 km²

Toppunkt: 36 moh.

Utløpspunkt: 0 moh.

Marin grense: -

Kraftpotensial: -

SP-kategori: -

Økonomiklasse: -

Naturgeogr. region: 40a

Fuglevågvassdraget ligger omtrent midt på øya Smøla i ytre kyststrøk på Nordmøre. Det har sitt utløp i Fuglevågen, en innsnevret forlengelse av Klakkavågen.

Klimaet i vassdraget er kjølig oseanisk med humide forhold. Årsnedbøren ligger på 700-1000 mm.

Vassdraget ligger i et typisk strandflatelandskap. Terrenget er småkupert med lite relieff; det høyeste punktet i vassdraget ligger bare 36 moh. Vassdraget preges av små sprekkedaler som går øst-vest. Vannene gjenspeiler strukturen i berget - alle er lange og smale med uregelmessig strandlinje. Det meste av nedbørfeltet er dekt av mindre vann.

Berggrunnen består hovedsakelig av granitter. Vegetasjonen, som preges av det kjølige oseaniske klimaet, veksler mellom tørr til fuktig kystlynghei og ombrotrof myrvegetasjon, og overgangstyper mellom disse. Karakteristisk for området er atlantisk høymyr. Skogsvegetasjon mangler. Det er foretatt noe leplantinger i nedbørfeltet, men det er ennå uten noen betydning.

Vassdraget er lite berørt av tekniske inngrep. Noe dyrket mark og bosetting finnes spredt i ytterkantene av nedbørfeltet, og vei krysser vassdraget i utløpet i vest, samt mellom Storvatnet og Kjysvatnet. Storvatnet benyttes som drikkevannskilde for store deler av Smøla.

Naturfaglige verdier

Vassdraget representerer strandflatetypen og er egnet som typevassdrag. Det har meget store naturfaglige verdier for alle fagfeltene og sammen med ubetydelige inngrep gir det referanseverdi. Vassdraget har stor forskningsverdi, særlig når det gjelder fugleliv, og høy faunistisk artsrikdom og produktivitet, samt lett tilgjengelighet, gjør at vassdraget også har betydelig pedagogisk interesse. Regionen er fra før bare representert i verneplanene med Grytelvassdraget på Hitra. Typeverdiene i Fuglevågvassdraget utgjør et verdifullt supplement til dette vassdraget.

Botanikk

Vegetasjonen i vassdraget har liten produktivitet/frodighet og diversitet, men er representativ for regionen. Større, sammenhengende områder med atlantisk høymyr som er relativt frie for inngrep er sjeldne i landsammenheng. Innen vassdraget er tre myrer av denne typen - Røkmyrane, Toppmyrane og Kjysvassmyra - vurdert i verneplan for myr i Møre og Romsdal. Verneverdien for myrene varierer fra regional til nasjonal og internasjonal verneverdi. Littlevatnet er et vegetasjonsrikt vann med frodige sivbelter, dels med mer sjeldne plantearter. Vannet har regional verneverdi.

*Meget stor verneverdi *****

Landfauna

Smøla sett under ett er en klassisk fuglelokalitet på landsbasis. Våtmarksområdene sentralt på Smøla, som Fuglevågvassdraget er en viktig del av, har et fuglesamfunn som neppe har sin parallell mange

steder her i landet. Nedbørfeltet har en viktig funksjon som hekkeområde for andefugl, vadefugl og måkefugl. Flere av artene setter store krav til omgivelsene, og finnes i store tettheter. Vinterstid finner svaner og ender næring i vassdraget og sjøen utenfor.

Hjortestammen i vassdraget er stor. Hare, mink og oter finnes i faste, meget gode bestander. Alle artene benytter nedbørfeltet hele året.

*Meget stor verneverdi *****

Vannfauna

Fuglevågvassdraget er lite variert mht. ferskvannsbiotoper, men dette er typisk for kystvassdragene på strandflata. Vannfaunaen er likevel rik og variert, med stor tetthet, og innslag av uvanlige arter. Vassverket i Storvatnet synes ikke å ha spesielt store negative konsekvenser for livet i vassdraget. Vannfaunaen er representativ for regionen.

Vassdraget er ikke lakseførende. Det går imidlertid sjørret helt opp i Storvatnet, og avkastningen er høy. Det finnes stasjonær ørret av god kvalitet i de fleste vannene. Vassdraget er betegnet som det beste fiskevassdraget på Smøla.

*Meget stor verneverdi *****

Kulturminneverdier

Smøla lå under vann i den eldste del av steinalderen, og ble et øyrike i yngre steinalder. Funn rett ved nedbørfeltet fra denne perioden og fra jernalderen indikerer at det kan være kulturminner fra forhistorisk tid i vassdraget.

Smøla har hatt en fiskerbondebosetning i nyere tid. Vassdragsområdet var utmark og ble brukt til torvtaking. De store indre myrområdene på Smøla ble dyrket opp i mellomkrigstida. Gårdene i området tilhører denne nye jordbruksbygda på Frostheia.

Kulturminnene i området er få og i hovedsak begrenset til dette århundre.

*Liten verneverdi **

Friluftsjntresser

Opplevelseskvalitetene ligger først og fremst i detaljformene, men også i den nakne, nesten relieff- og kontrastløse strandflaten. De gode vilt- og fiskebestandene gjør området svært egnet for tradisjonelt friluftsliv som jakt- og fiske. Mest aktuelt er dagsturer for lokale brukere. Fuglevågvassdraget er et av de viktigste jakt- og fiskeområder i øykommunen. For øyboerne finnes ikke alternative områder av samme kvalitet.

*Meget stor verdi *****

Landbruksjntresser

Innenfor nedbørfeltet finnes litt dyrket mark på Røkmyra og på Toppmyra. Totalt finnes omkring 2000 da dyrkbar myr med dybde over 2 m. På Kjysvassmyrene finnes omkring 1800 da dyrkbart areal. På lengre sikt kan det være behov for å ta i bruk de dyrkbare arealene til erstatning for annen myrjord som går ut pga. myrsvinn.

Det er ingen skogbruksaktivitet i området, og det finnes ingen planer om å benytte arealene til skogreising. Bedre utnyttelse av fiskevannene er trolig den eneste ressursutnyttelsen som kan være aktuell i nærmeste framtid.

*Liten verdi **